

Hvorfor er det så vanskelig for politikerne å snakke om bruk av naturgass i Norge?

Foredrag på Gasskonferansen,
Grieghallen 30.4.2008

UNIVERSITETET I BERGEN

30.04.2008

Professor Frank Aarebrot
Institutt for sammenlignende politikk

Vanskelig?

Kanskje ikke

Snarere *ikke politisk regningssvarende*

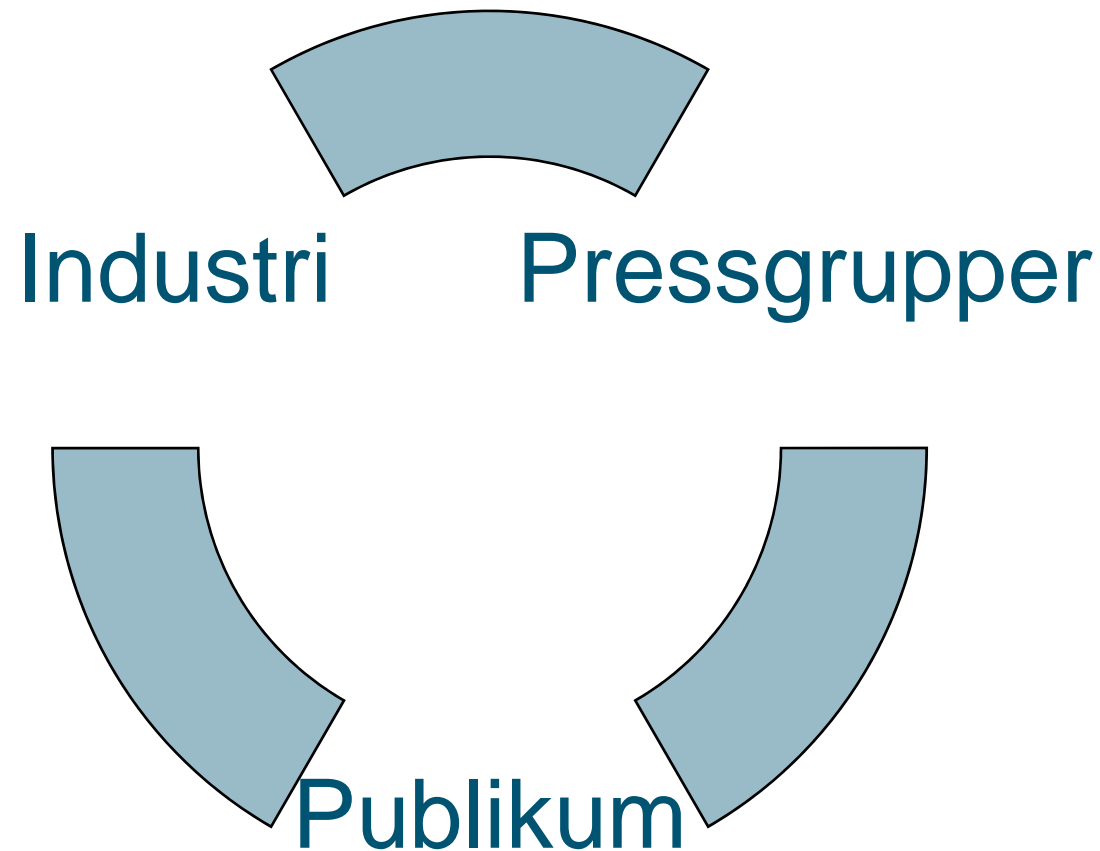
Hvorfor?

Et paradoks

- Dersom økt bruk av naturgass i Norge er både økonomisk og økologisk regningssvarende
- Hvorfor er naturgass da ikke også politisk regningssvarende?
- Naturgass kommer ikke ordenlig på den politiske dagsorden!

Å komme på dagsorden

30.04.2008

Professor Frank Aarebrot
Institutt for sammenlignende politikk

Et image: Snøhvit

- Et image kan
 - Bygges opp
 - Bygges ned

- Industrien
 - Muligheter for Finnmark – samarbeid med Russland
 - Eksport av flytende gass – teknologiutvikling
 - Muligheter for inntjening
 - Driftstans – tap – utslipp i innkjøringsfasen

30.04.2008

Professor Frank Aarebrot
Institutt for sammenlignende politikk

Et image: Snøhvit

- Et image kan
 - Bygges opp
 - Bygges ned

- Pressgrupper
 - Lokalbefolkning – Klondyke – Endelig noe i Nord
 - Miljøbevegelse:
 - Skepsis til olje og gass i Nord – Fiskerihensyn
 - Almen kritikk av olje og gassvirksomhet

30.04.2008

Professor Frank Aarebrot
Institutt for sammenlignende politikk

Et image: Snøhvit

- Et image kan

- Bygges opp

- Bygges ned

- Publikum

- Tilbys å beundre "Månelanding"

- Økte oljeinntekter

- Gassen eksporteres

**Men det er også noen allmenne
strukturelle problemer for politisk
vilje til å satse på økt innenlands
forbruk av naturgass**

Publikum – *velgerne!*

- Liten tradisjon for bruk av gass til koking og oppvarming
 - Vi gikk rett fra vedovnen og vedkomfyren til panelovnen og kokeplaten
 - I de byene som hadde koks- og gassverk ble disse ukonkurrert av elektrisiteten og nedlagt
 - Gassledningsnettene ble også borte
 - Gassen ble sett på som utrygg
- Bilister har få insentiver til å kjøre på naturgass
 - Dårlig utbygd servicenett
- Huseiere kan spare på miljøtiltak
 - Satsing på isolasjon og varmepumper – ikke gassfyring
- Selv campingfolket satser på propan – ikke naturgass

Pressgrupper – *aktivsitene!*

- Miljøorganisasjonenes allmenne og fundamentale skepsis
 - Til brenning av hydrokarboner generelt - klima
 - Gass er *relativt* bedre for klimaet enn olje, men fornybar energi som vannkraft og vindkraft er *absolutt* bedre
- Bilorganisasjonene har ikke gassdrevne biler som første prioritet
 - Fokus på biløkonomi
 - Hybrid- og el-biler mer fremme i diskusjonen
- Huseierforeningene
 - Fokus på økonomi
 - Opptatt av støtteordninger for å satse - varmepumper

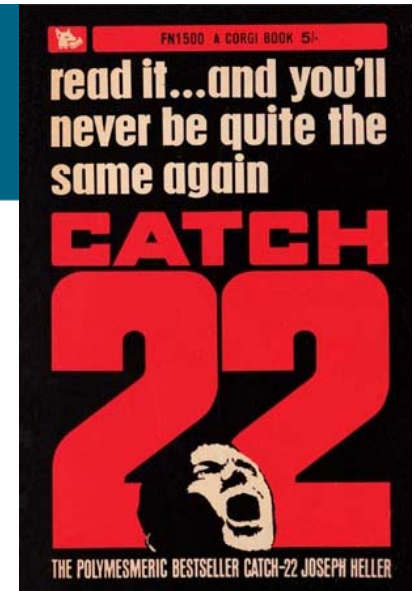
Industrien – *ekspertene!*

- Samfunnsøkonomene er mest opptatt av nasjonal inntjening
 - Pensjonsfondskulturen fordrer eksport
 - Eksport vil alltid være i fokus for norsk økonomi
 - Innenlandsk forbruk et sideshow
 - Investering i infrastruktur for gass er dyrt
- Oljeindustrien følger samfunnsøkonomenes prioriteringer
- Liten satsing i øvrig industri på naturgass som råstoff
 - Evig runddans om gassforsyningsledninger
- Transportbedriftene
 - Noen busser og ferger på gass – blandet evaluering
 - Men lite fokus på allmenn bruk av gass

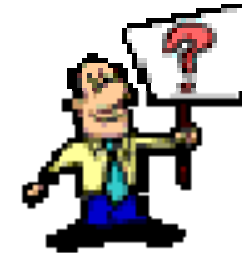
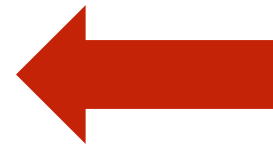
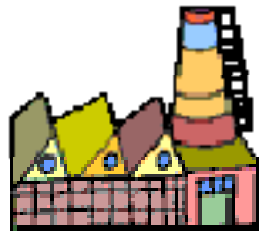
Catch 22

- Jeg kan ikke legge om til naturgass som drivstoff når det ikke finnes nok bensinstasjoner der jeg kan fylle gass
- Vi kan ikke kreve at bensinstasjonene skal levere gass når så få kjører på naturgass
- Men denne Catch 22 har Sverige løst – Hvorfor?
 - Fordi man har fattet et *politisk* vedtak som tilplikter stasjonene å levere gass
- Hvorfor ikke Norge?
 - Kanskje nettopp fordi vi er en *gasseksporterende* nasjon
 - Vi tjener mer på at et stort antall utlendinger kjører på gass
 - Norske politikere føler ikke noe press i saken!

- Mangler – men kan skapes
- Men da må man ha:
 - En industri som lokker med goder ved økt naturgassforbruk innenlands
 - Pressgrupper som ivrer for økt bruk av naturgass i Norge
 - Et publikum som ønsker å kjøpe naturgass
- Da må noen fremme
 - Godene – for eksempel arbeidsplasser eller bedre miljø
 - Nyttene – for eksempel besparelser og forbedringer
- **Men dette krever stor innsats**

Politisk press

30.04.2008

Professor Frank Aarebrot
Institutt for sammenlignende politikk